

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Tal
den 8 oktober 2026

**Tal av Tony Murphy,
Europeiska revisionsrättens ordförande**

**Presentation av revisionsrättens årsrapport för 2025
Europaparlamentets budgetkontrollutskott**

den 8 oktober 2026

Det talade ordet gäller.

Herr ordförande,

ärade ledamöter,

kommissionsledamot,

jag är mycket glad över att få stå här inför utskottet i dag och presentera de viktigaste granskningsresultaten och budskapen i Europeiska revisionsrättens årsrapport för 2025. Även den här gången har jag med mig min högt värderade kollega Jan Gregor, som ansvarar för att övervaka revisionsarbetet och utarbetandet av årsrapporten.

Årsrapporten är revisionsrättens viktigaste produkt. Den tar cirka 50 % av revisionsrättens resurser i anspråk och kräver mycket tid och expertkunskaper och en betydande insats av våra medarbetare och ledamöter.

Årsrapporten ger värdefulla insikter i EU-budgeten och de olika politikområdena. Vi påtalar risker, delar erfarenheter och ger konkreta rekommendationer – på samma sätt som i våra regelefterlevnads- och effektivitetsrevisioner. Syftet med våra oberoende bedömningar är att stödja parlamentet och de övriga EU-institutionerna i deras roller som beslutsfattare och medlagstiftare. Bedömningarna bidrar således till att säkerställa att de offentliga medlen förvaltas väl och används i enlighet med reglerna samt att beslut grundas på tillförlitliga bevis.

Nu väntar ett stort och viktigt beslut i och med de pågående förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

Det handlar inte bara om en diskussion om hur stor nästa EU-budget ska vara utan också om hur budgeten ska finansieras, genomföras och styras och om den kommer att kunna infria de förväntningar som ställs på den.

Därför är revisionsrättens granskningsresultat och rekommendationer särskilt relevanta just nu. I årsrapporten bedömer vi inte bara hur den nuvarande budgeten har genomförts. Vi drar också slutsatser som kan vara användbara när nästa budget ska utformas.

I dag tänker jag presentera de viktigaste granskningsresultaten i årsrapporten för 2025 och relevanta slutsatser från vårt senaste och pågående arbete. Men jag kommer också att ta upp vilka konsekvenser våra granskningsresultat får för nästa fleråriga budgetram.

De viktigaste slutsatserna i årsrapporten för 2025

Vi gör ett uttalande utan reservation om EU:s räkenskaper för 2025 och bekräftar därmed att de ger en korrekt bild av EU:s finansiella ställning. Vi vill dock

uppmärksamma att övergången till kommissionens nya ekonomisystem har lett till bokföringsfel, vilket krävt manuella korrigeringar och avstämningar och även mer revisionsarbete.

Vi har också noterat att upplåningen inte behandlas på samma sätt i EU:s budget som i EU:s årsredovisning. Detta betyder att budgeten för året uppvisar ett överskott, medan årsräkenskaperna uppvisar ett underskott, det vill säga ett negativt resultat.

Vi avger återigen ett uttalande utan reservation om EU:s intäkter, som inte innehöll några väsentliga fel. Liksom tidigare år omfattar inte vårt uttalande belopp som är resultatet av underrapporterade eller obetalda tullar och skatter, eftersom vår bedömning endast kan avse rapporterade uppgifter.

Om vi nu går över till kostnaderna omfattar EU:s långtidsbudget både traditionella utgifter inom den fleråriga budgetramen och finansiering inom NextGenerationEU. Merparten av finansieringen från NextGenerationEU går via faciliteten för återhämtning och resiliens (*faciliteten*), som genomförs enligt en annan modell än den fleråriga budgetramen och bygger på att delmål och mål uppnås.

Vi fortsätter därför att göra två separata uttalanden om korrektheten i kostnaderna: ett för traditionella utgifter i EU-budgeten och ett för utgifter inom faciliteten.

Jag börjar med de traditionella utgifterna i EU-budgeten:

Vår uppskattade felnivå ökade till 3,8 % 2025 från 3,6 % 2024. Den ligger således över vår väsentlighetsgräns. Med tanke på att de identifierade felen är så betydande och omfattande avger vi för sjunde året i rad ett uttalande med avvikande mening om EU:s budgetkostnader.

Den uppskattade felnivån är inte ett mått på bedrägeri, ineffektivitet eller slöseri. Den är en uppskattning av hur mycket pengar som inte har använts i enlighet med EU:s regler och nationella regler.

Vår revision omfattade totalt 130,8 miljarder euro inom den allmänna budgeten. Naturresurser och miljö var det område som bidrog mest till vår felprocent, med en uppskattad felnivå på 3,9 % (2,6 % 2024). **Mer än 95 %** av utgifterna under denna rubrik **hör till den gemensamma jordbrukspolitiken**, med fel som handlar om allt från att icke stödberättigande mark har deklarerats till att stödrättigheter har beräknats felaktigt. Sammanhållning, resiliens och värden hade en uppskattad felnivå på 6,6 % (5,7 % 2024). Tillsammans står dessa två utgiftsområden för nästan två tredjedelar av de granskade utgifterna.

De vanligaste felen som vi noterade i EU-budgeten handlar om problem med stödberättigande, till exempel icke stödberättigande kostnader, projekt och verksamheter eller icke stödberättigade mottagare. Men felen kan också gälla överträdelser av förfarandena för offentlig upphandling och tilldelning av bidrag samt avsaknad av styrkande handlingar.

Vad betyder dessa granskningsresultat för nästa fleråriga budgetram?

När det gäller traditionella utgifter från EU:s budget är budskapet tydligt: felprocenten ligger fortfarande över väsentlighetsgränsen, och felen är både betydande och omfattande.

Den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) och sammanhållningspolitiken är de två områden som bidrar mest till felprocenten.

Granskningsresultaten visar på bristande efterlevnad av EU:s regler och nationella regler och att de kontrollramar som finns inte är tillräckligt ändamålsenliga. De visar också att vi ännu inte fullt ut kan utgå från de nationella myndigheternas arbete.

Vi har inhämtat omfattande bevis som i hög grad undergräver tillförlitligheten i deras arbete och begränsar våra möjligheter att förlita oss på det. Bland annat konstaterade vi många fel som dessa myndigheter borde ha upptäckt, men som de inte gjorde.

Samtidigt är vi medvetna om att många nationella revisionsmyndigheter arbetar under hård press och att de sedan länge har många utmaningar att hantera när det gäller kapacitet.

Enligt förslagen till nästa fleråriga budgetram skulle medlemsstaternas myndigheter få större ansvar för att förvalta och ge garantier för användningen av EU-medel, även om man ännu inte kan förlita sig på de organ och system som de har för att ge garantier i den omfattning som krävs.

Att sammanföra den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) och sammanhållningspolitiken till en enda europeisk fond för att främja förenkling och öka flexibiliteten kommer sannolikt att innebära att den administrativa bördan flyttas från kommissionen till medlemsstaterna och stödmottagarna. Därmed ökar risken för fel.

Större flexibilitet får därför inte leda till minskad förutsägbarhet. En förenkling bör syfta till att minska en onödigt stor administrativ börda, inte bara till att flytta bördan någon annanstans, och den får inte urholka ansvarsutkrävandet.

Faciliteten för återhämtning och resiliens

Genomförandemodellen för faciliteten skiljer sig från den som används för den traditionella budgeten. Utbetalningarna hänger på att delmål och mål uppnås, och

faciliteten bygger på en modell med finansiering som inte är kopplad till kostnaderna i stället för att baseras på faktiska kostnader och efterlevnad av EU:s regler och nationella regler. Det betyder att det inte går att jämföra facilitetens resultat med traditionella budgetkostnader, och därför avger vi ett separat revisionsuttalande om den.

Eftersom den nya fleråriga budgetramen till stor del förväntas bygga på den modell som används för faciliteten är våra granskningsresultat i det här avseendet helt avgörande. De visar på brister som helst inte bör förekomma i den nya budgetramen.

Kostnaderna inom faciliteten 2025 uppgick till 45,4 miljarder euro. I utbetalningarna till nio medlemsstater hittade vi fall där delmål och mål inte hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt samt problem som gällde dubbel finansiering och facilitetens stödberättigandeperiod.

Vi konstaterade också brister i utformningen av delmål och mål, luckor i kommissionens övervakning, och vi noterade återigen bestående problem med tillförlitligheten i medlemsländernas kontrollsystem. Med anledning av det gör vi ett uttalande med reservation om kostnaderna inom faciliteten.

Vi upptäckte att tidigare överenskomna delmål och mål i vissa fall ändrades på ett sätt som minskade den utlovade output som medlemsländerna skulle uppnå enligt återhämtningsplanerna.

Det är särskilt oroande att vissa ändringar lämnades in först efter det att de ursprungliga betalningsansökningarna hade lämnats in och medan kommissionen fortfarande höll på att bedöma dem.

Ändringarna antogs innan de slutliga utbetalningarna godkändes. Målen för output anpassades således till vad som faktiskt hade uppnåtts och inte till vad som ursprungligen fastställts utan att detta påverkade utbetalningarna. I många fall lades inga objektiva och övertygande skäl fram som motiverade ändringarna.

Detta försvagar kopplingen mellan finansiering och resultat och innebär en risk för att medlemsländerna får finansiering trots att de inte har presterat som planerat.

Medlemsländernas tidsfrist för att lämna in sina slutliga ansökningar om utbetalning av bidrag från faciliteten var den 30 september. 21 medlemsländer lämnade in sina ansökningar först i september, det vill säga strax innan tidsfristen löpte ut. Åtta kom in den 29 september och åtta så sent som den 30 september. Kommissionen måste nu behandla ansökningar på cirka 90 miljarder euro före utgången av 2026. Detta skapar en omedelbar risk:

Enligt vår erfarenhet kan pressen att betala ut medel i slutet av en budgetperiod leda till att man gör fler utbetalningar som inte följer reglerna och väljer projekt av lägre kvalitet eller i mindre skala, vilket i slutändan resulterar i att EU-medel inte används på ett ändamålsenligt sätt.

Vad betyder detta för nästa fleråriga budgetram?

Vi måste dra lärdom av erfarenheterna från faciliteten. Om EU övergår till en prestationsbaserad modell där finansieringen inte är kopplad till kostnaderna måste man se till att delmålen och målen är trovärdiga, tydligt fastställda, objektivt mätbara och direkt kopplade till de resultat som ska uppnås. Prestationsinformationen måste också vara tillförlitlig, transparent och hålla för en oberoende kontroll.

Vår bedömning är att den föreslagna prestationsramen är bristfälligt utformad. Det går inte att mäta vad EU:s utgifter har gett för resultat med hjälp av den eller vad EU:s invånare i slutändan får för sina pengar.

Skulder och framtida budgetar

Kommissionens förslag till budget för 2028–2034 uppgår till nästan 2 000 miljarder euro, vilket ungefär motsvarar 1,26 % av EU:s sammanlagda BNI. Ett belopp motsvarande 0,11 % av BNI är öronmärkt enbart för lånekostnaderna för NextGenerationEU.

EU:s upplåning kan komma att uppgå till 1 000 miljarder euro 2027, till stor del på grund av NextGenerationEU. I förslaget till nästa fleråriga budgetram föreslår kommissionen ett fast årligt belopp på 24 miljarder euro (i löpande priser) som ska täcka både räntor och amorteringar. Enbart räntekostnaderna för bidragsstöd från NextGenerationEU under perioden 2028–2034 skulle kunna uppgå till cirka 93 miljarder euro.

Kommissionens förslag till nästa budget ger också EU möjlighet att låna stora belopp, bland annat 150 miljarder euro till medlemsländernas nationella och regionala partnerskapsplaner, upp till 100 miljarder euro i ytterligare stöd till Ukraina och upp till 395 miljarder euro för en eventuell användning av ett instrument för allvarliga kriser.

Det är också viktigt att notera att den föreslagna budgeten på sammanlagt 2 000 miljarder euro hänger på att de nya föreslagna inkomstkällorna, som ska finansiera omkring 20 % av denna budget, blir verklighet.

Sammantaget handlar vårt budskap om återhållsamhet: om inte dessa nya inkomstflöden godkänns och blir verklighet som planerat kan EU-budgeten drabbas av ett betydande underskott.

Detta skulle kräva antingen att medlemsstaternas bidrag höjs, att budgetens övergripande ambitionsnivå minskas, att mer pengar lånas upp eller att de befintliga skulderna förlängs.

Dessutom skulle den omfattande upplåning som planeras utsätta medlemsländerna för ytterligare finansiella skyldigheter i ett läge då de nationella budgetarna redan är hårt ansträngda.

Slutsats

För att sammanfatta: Det är avgörande att kommissionen tar till sig våra granskningsresultat och åtgärdar de brister som vi påtalar i årsrapporten för att stärka förvaltningen och genomförandet av EU:s medel. Det gäller särskilt under den nuvarande budgetramen där utnyttjandet av medel med delad förvaltning endast uppgår till cirka 30 %.

Blickar vi framåt är det viktigt att komma ihåg att ambitiösa budgetar kräver lika ambitiösa skyddsåtgärder. Om EU övergår till en modell med finansiering som inte är kopplad till kostnaderna, utan i stället baseras på delmål och mål, måste vi dra lärdom av tidigare erfarenheter och stärka ansvarsutkrävandet och öppenheten i hela systemet.

Framgång bör inte enbart mätas i färre regler eller större flexibilitet utan i om EU:s invånare ser bättre resultat, om de offentliga medlen får större genomslag och om förtroendet för det europeiska projektet stärks.

Till sist vill jag uttrycka min tacksamhet till revisionsrättens medarbetare och kollegium. Deras engagemang, yrkeskunskap och noggranna arbete ligger till grund för kvaliteten på årsrapporten och bidrar i hög grad till att stärka revisionsrättens roll och uppdrag.

Tack för uppmärksamheten.